

Hukommelse ved PTSD

Avhandlingen undersøker hvordan ekstreme påkjenninger påvirker hukommelsen vår. Hukommelsesendringer ved posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD) viser seg å være relatert til nedsatt evne til innlæring og mindre effektiv prosessering,

Grethe E. Johnsen

forsvarte 22. april 2008 avhandlingen *Perceived health status and quality of life: measurements and changes after a short inpatient rehabilitation programme for female and male COPD patients* for graden dr.psychol. ved Universitetet i Bergen.

Pasienter med PTSD opplever nedsatt konsentrasjonsevne og svikt i daglig hukommelse. I hvilke deler av hukommelsessystemet finner vi avvikene, og hvilke mekanismer er viktige for å forklare disse?

I første artikkel undersøkes det om det foreligger en svikt i oppmerksomhets- og hukommelsesprosesser ved PTSD. En gruppe flyktninger med diagnosen PTSD etter eksponering for krig og politisk vold sammenlignes med en gruppe eksponerte flyktninger uten denne tilstanden. Begge grupper ble testet med standardiserte oppmerksomhets- og hukommelsestester. Resultatene viser ingen forskjeller mellom gruppene på oppmerksomhetsspenn, men mindre effektiv innlæring blant deltagere med PTSD. Dette indikerer at hukommelsesendringer ved PTSD er relatert til nedsatt evne til innlæring og mindre effektiv prosessering, og ikke til vansker med oppmerksomhetsspenn og lagringskapasitet. Vanskene er i hovedsak relatert til forekomsten av påtrengende gjenopplevelse og depressive symptomer.

I andre artikkel undersøkes det nærmere hvilke mekanismer de påviste innlæringsvanskene kan relateres til. Resultatene viser at pasienter med PTSD benytter andre strategier for innlæring av språklig informasjon.

I tredje artikkel gjennomføres en meta-analyse av 28 studier der sammenhengen mellom PTSD og hukommelsesvansker undersøkes. Resultatene viser moderate effektstørrelser på tvers av studier, og bekrefter således at hukommessvikt er et konsistent funn hos pasienter med PTSD. Sterkere sammenhenger ble funnet når PTSD-grupper sammenlignes med helsemessig friske kontroller, enn med eksponerte kontrollgrupper uten PTSD. Sterkere effekter ble funnet for studier med krigsveteraner enn for personer utsatt for seksuelt misbruk. Det er indikasjoner på at effekten er avhengig av hvilke hukommelsestester som benyttes, og at mer krevende hukommelsestester i større grad avdekker hukommelsesvansker ved PTSD.

Kontakt grethe.johnsen@psybp.uib.no